

PETRUS EN PAULUS, APOSTELEN

DG Sint Jan de Doper-Visitatie

SCHIEDAM

28 juni 2020

Zr. Baptiste-Tuin o.p.

- **We steken een kaars aan**
- **Lied: [Op mijn levenslange reizen](#)**

Op mijn levenslange reizen –
twijfel donker achtervolgt mij,
liefde blind holt voor mij uit —
zing ik op steeds andere wijzen
over wie ik niet kan spreken,
zing ik: ‘Ooit mijn hart te breken,
ooit mijn hart voor jou te breken’.

Opgereisd, pas halverwege,
met een keel kapot gezongen,
met een hart voor wie gebroken,
kruip ik onder dorenstruiken,
druk mijn ogen in de aarde,
smee dat nu het eind zal komen,
smee de dood, dat hij zal komen.

Spoorloos trok voorbij de twijfel
waar ik lag. De liefde keerde,
zag mij, bracht mij drank en spijs,
deed mij opstaan uit de dood.
Nog een leven zal ik reizen,
nog een leven zal ik reizen.
Nooit meer zonder reisgenoot.

- **Begroeting**

Vrede en alle goeds voor ieder - van wáár dan ook -
met alles wat ieder met zich meedraagt.

Wees aanwezig, levende God:

Vader die achter ons staat, Zoon die naast ons gaat,
Geest die in ons leeft.

In de naam van de Vader, de Zoon en de heilige Geest. Amen

Welkom en inleiding

Goede morgen u en jullie nog altijd op afstand - thuis - maar wel vierend in verbondenheid.

Gezegend dit uur, dat wij hier samen mogen zijn om tòch te ervaren dat het leven méér is, dan wat onze ogen kunnen zien, onze oren kunnen horen, en onze handen kunnen tasten.

We kijken vast vooruit naar morgen en we vieren het feest van Petrus en Paulus: twee levende mensen in de kerk van het begin. Ze zijn de trekkers zijn geweest van de christengemeenschap. Petrus - de steenrots, de sleutelfiguur, Paulus uit het Joods-Griekse milieu, bekeerd tot het geloof in Christus Jezus op de weg naar Damascus.

Petrus en Paulus, mensen met een verschillende achtergrond.

Wie waren ze, waardoor werden ze geraakt, waartoe geroepen?

Het zijn vragen naar de kern van het evangelie, waar we over willen denken.

Dat we elkaar mogen voeden vandaag.

- ***Openingsgebed:***

God van mensen,

op het feest van uw apostelen Petrus en Paulus,

komen wij naar U toe en wij bidden:

stem ons af op deze twee krachten binnen uw kerkgemeenschap.

Maak ons deelgenoot aan uw geheimen

en doe ons delen in het licht,

dat overtuigend is doorgekomen in Christus Jezus,

uw Zoon en onze Broeder, een Man naar uw hart.

We vragen het u voor vandaag en de dagen

die gaan komen voor tijd en eeuwigheid.

- ***Handelingen 12, 1-11***

Omstreeks die tijd legde koning Herodes de hand op enkele leden van de Kerk om hen te mishandelen. Jakobus, de broer van Johannes, liet hij met het zwaard ter dood brengen.

Omdat hij bemerkte dat dit de Joden aangenaam was, liet hij ook nog Petrus gevangennemen. Het was juist in de dagen van het ongedesemde brood.

Toen hij hem in handen had gekregen, wierp hij hem in de gevangenis en liet hem bewaken door vier groepen soldaten, elk van vier man. Het was zijn bedoeling Petrus na het paasfeest voor het volk te leiden.

Terwijl Petrus in de gevangenis zat, werd door de Kerk vurig voor hem tot God gebeden.

In de nacht voordat Herodes hem wilde laten voorleiden, lag Petrus met twee kettingen vastgebonden te slapen tussen twee soldaten, terwijl ook voor de poort van de gevangenis wacht werd gehouden.

Opeens stond een engel des Heren bij hem en was de cel hel verlicht. Hij stootte Petrus in de zij, wekte hem en sprak: "Sta vlug op." Meteen vielen de kettingen van zijn handen.

Vervolgens zei de engel: "Doe uw gordel om en bind uw sandalen onder." Petrus deed het.

De engel hernam: "Sla uw mantel om en volg mij."

Hij ging mee naar buiten zonder nog te beseffen dat het werkelijkheid was wat de engel deed; hij meende een visioen te zien.

Zij passeerden de eerste en de tweede wacht en kwamen aan de ijzeren poort die toegang gaf tot de stad; deze ging vanzelf voor hen open.

Zij traden naar buiten, liepen een straat ver en eensklaps was de engel verdwenen.

Toen kwam Petrus tot zichzelf en zei: "Nu weet ik zeker, dat de Heer zijn engel heeft gezonden en mij heeft ontrukkt aan de macht van Herodes en alles wat het volk der Joden verwachtte."

- **Matteus 16, 13-19**

Toen Jezus in de streek van Caesarea van Filippus gekomen was, stelde Hij zijn leerlingen deze vraag: "Wie is, volgens de opvatting van de mensen, de Mensenzoon?"

Zij antwoordden: "Sommigen zeggen Johannes de Doper, anderen Elia, weer anderen Jeremia of een van de profeten."

"Maar gij", sprak Hij tot hen, "wie zegt gij dat Ik ben?"

Simon Petrus antwoordde: "Gij zijt de Christus, de Zoon van de levende God."

Jezus hernam: "Zalig zijt gij Simon, zoon van Jona, want niet vlees en bloed hebben u dit geopenbaard maar mijn Vader die in de hemel is.

Op mijn beurt zeg ik u: Gij zijt Petrus; en op deze steenrots zal Ik mijn Kerk bouwen en de poorten der hel zullen haar niet overweldigen.

Ik zal u de sleutels geven van het Rijk der hemelen en wat gij zult binden op aarde, zal ook in de hemel gebonden zijn en wat gij zult ontbinden op aarde, zal ook in de hemel ontbonden zijn."

- **Overweging**

Petrus en Paulus, geen mensen zonder fouten, wèl mannen van kaliber, die de basis legden voor een christengemeenschap van ruim tweeduizend jaar later.

Ze zijn het lang niet altijd met elkaar eens geweest en soms liepen hun meningsverschillen hóóg op, maar ze zijn wèl de eerste schakel in de keten van geloof, dat Gods liefde en trouw zichtbaar zijn geworden in de mensengeschiedenis.

Petrus: van huis uit Simon, een eenvoudige visser. Hij werkt met zijn handen.

De bijbel tekent hem als een direct en eerlijk man, impulsief, het hart op de tong.

Daarnaast Paulus, een totaal ander type. Als zoon van joodse immigranten uit Zuid -Turkije, komt hij naar Jeruzalem om te studeren. Hij wordt een gewetensvol Schriftgeleerde, maar raakt op een dwaalspoor: hij gaat de christenen vervolgen totdat hij in Damascus van zijn paard gesmeten wordt.

Twee mensen, met heel verschillende achtergronden.

Ze staan model voor de kerk, voor die beweging van Jezus Messias, die beweging van luisteraars én sprekers, van getrouwen én durvers, van doeners én dromers.

Wat heeft ze geraakt, wat heeft ze geïnspireerd?

Simon Petrus is door Jezus zelf opgevist, opgevangen, uit het water van het leven.

Hij is geboeid geraakt en getroffen en met hart en ziel aan Jezus van Nazareth verknocht geraakt.

In het evangelie klinkt dan ook het beroemde gesprek tussen Jezus en Simon Petrus, waarin de meest geladen titels vallen: 'Gij zijt de Christus!' en 'Jij bent Petrus, de rots!'

Simon-Petrus grijpt even boven zichzelf uit in deze geloofsbelijdenis:

'Gij zijt de Christus, Zoon van de levende God.'

Maar eigenlijk wil Jezus pas aanspraak maken op de eretitel van Christus, als Hij dóór de hel van vernedering, pijn en lijden is heengegaan. En Simon mag pas aanspraak maken op de titel van Petrus - Rots - als hij dóór alle twijfel, lafheid, verraad en wankelmoedigheid is heengegaan.

Simon-Petrus heeft zichzelf overtroffen en het onbegrijpelijke heel even gezien en toegelaten: dat Jezus van Nazareth veel méér is dan een vriend en een begenadigd zwerver. Petrus heeft de onderkant en de achterkant van de dingen vermoed en dáár ruimte voor gemaakt.

Paulus wordt op een heel andere wijze geroepen: Hij heeft Jezus nooit bij leven gekend. Als vechter voor het behoud van de goede Joodse leer strijdt hij tegen het christendom, tot hij op weg naar Damascus door een groot licht wordt geraakt en van zijn paard gesmeten. Hij laat zich raken door wat hem overkomt: hij gaat beseffen dat hij zich te groot maakt, dat hij met zijn geldingsdrang op de verkeerde weg zit.

Dan beleeft hij zijn nietigheid en geeft zich over, vertrouwt zich toe aan zijn God. Saulus wordt Paulus, dat is: *de kleine*, en juist daarin, daardoor wordt hij *groot!*

Zo weet hij zich met vallen en opstaan te bevrijden van zijn wettische denken.

Hij laat zich leiden door zijn verbond met de Eeuwige en met Jezus Messias, in wie God hem rakelings nabij kwam: 'De Heer staat hem terzijde' zo meldt de schrijver van de brief aan Timoteus in de eerste lezing, en Paulus groeit uit tot een man, die de zorg en liefde voor mensen boven de regel laat gaan. Daarin ontstaat een nieuwe, een andere strijdbaarheid.

Twee mensen, geraakt en geroepen door Jezus van Nazareth.

In het evangelie zegt Jezus het treffend tegen Petrus:

'Ik zal je de sleutels van het koninkrijk van de hemel geven.'

Daaraan dankt Petrus zijn nevenfunctie als portier en sleuteldrager bij de hemelpoort.

Goede sleuteldragers voelen in hun beste momenten aan, dat het Rijk der hemelen Gods eigen droom is... "

.... waar mensen waardig leven mogen
en elk zijn naam in vrede draagt."

Dat Rijk, dat land, is aanwezig onder mensen, maar het moet nog openbaar worden, moet de macht van het kwade nog overwinnen. Het is niet gebouwd op steenrotsen, op keien van mensen. De eerste paus was Petrus, die twijfelaar, die ongelovige, die verrader.

Blijkbaar kan onze God niets met volmaakte mensen. Diezelfde God behoeft ons dan ook voor een Kerk als een steenrots, die niet twijfelt aan zichzelf en

geen ruimte laat aan kritiek. In de geest van Jezus mogen we zeggen: we hebben met elkaar als gemeenschap de taak, de zorg om mensen te bevrijden, te òntbinden -

losmaken, ruimte geven, bevrijden. Het is de ruimte die Paulus tot de zijne maakte. En het is als Petrus: mensen opvissen uit de diepte van de levenszee, ze weer grond onder de voeten geven, nieuwe toekomst.

Dat wij hen mogen volgen in woord en daad.

Zo moge het zijn.

- **Lied: Licht dat ons aanstoot**

Licht dat ons aanstoot in de morgen,
voortijdig licht waarin wij staan
koud, één voor één, en ongeborgen,
licht overdek mij, vuur mij aan.
Dat ik niet uitval, dat wij allen
zo zwaar en droevig als wij zijn
niet uit elkaars genade vallen
en doelloos en onvindbaar zijn.

Licht, van mijn stad de stedehouder,
aanhoudend licht dat overwint.
Vaderlijk licht, steevaste schouder,
draag mij, ik ben jouw kijkend kind.
Licht, kind in mij, kijk uit mijn ogen
of ergens al de wereld daagt
waar mensen waardig leven mogen
en elk zijn naam in vrede draagt.

Alles zal zwichten en verwaaien
wat op het licht niet is geijkt.
Taal zal alleen verwoesting zaaien
en van ons doen geen daad beklijft.
Veelstemmig licht, om aan te horen
zolang ons hart nog slagen geeft.
Liefste der mensen, eerstgeboren,
licht, laatste woord van Hem die leeft.

- **Voorbeden**

Laten wij bidden:

- Voor een samenleving, die na een verwarrende periode,
haar bestaan op veel momenten
opnieuw moet zoeken en uitvinden,
dat wij aandacht hebben voor hen
die bestaan en werk zijn kwijt geraakt,
voor hen die door de crisis in gezinsmoeilijkheden zijn geraakt.
- Voor de leiders van de kerken,
dat ze vragen toelaten en risico's durven nemen -
dat ze in warmte, mildheid en bezieling
de gemeenschap van Jezus van Nazareth levend houden -
Dat ze ware sleuteldragers zullen zijn.

- Voor onszelf, behoeders van een oude traditie,
maar tegelijk op zoek naar nieuwe toekomst,
dat we anderen deel van leven geven,
dat we de liefde weten te behouden,
als kern van het oude én het nieuwe.
- Voor mensen die anderen dragen
door hun geloof en hun enthousiasme,
óók en vooral in moeilijke tijden,
die blijven vertrouwen op Gods toekomst.
- Voor uw aangezicht gedenken wij onze zieken,
onze doden, naam voor naam...

- **Lied: Voor mensen die naamloos**

Voor mensen die naamloos
kwetsbaar en weerloos
door het leven gaan,
ontwaakt hier nieuw leven
wordt kracht gegeven
wij krijgen een naam.

Voor mensen die roepend,
tastend en zoekend
door het leven gaan,
verschijnt hier een teken,
brood om te breken:
wij kunnen bestaan.

Voor mensen die vragend,
wachtend en wakend,
door het leven gaan,
weerklinken hier woorden,
God wil ons horen:
wij worden verstaan.

Voor mensen die hopen,
wankel gelovend
door het leven gaan,
herstelt God uit duister
Adam in luister:
wij dragen zijn naam.

- **Slotgebed:**

God van mensen,
Gij die de toekomst van kerk en wereld
in de handen van sterfelijke mensen hebt gelegd,
U bidden wij: laat de eigenheid van iedereen
een bijdrage zijn aan het geheel van de kerk,
aan het lichaam van Jezus,
die met U en de Geest leeft voor tijd en eeuwigheid. Amen

- **Lied: Tafel der armen**

Wat in stilte bloeit,
in de luwte van tuinen,
onder de hete zon op de akker,
heeft Hij bestemd voor de tafel der armen.

Aardekracht, zonkracht is Hij,
licht in mensen,
dat wij elkaar verblijden en doen leven,
brood van genade worden, wijn van eeuwig leven.

Maar die niets hebben:
wie zal hen hieraan deel geven?
En is die weelde zwelgen
en van niets weten,
wie zal hen naar gerechtigheid doen verlangen?

Aanschijn der aarde, wie zal jou vernieuwen?
Hij die alles zal zijn in allen
heeft ons bestemd
om, aarde, jouw aanschijn
te vernieuwen.